

OBSAH

1. Analytická filozofia.....	2
2. Aristoteles a jeho dedičstvo.....	4
3. Filozofia medicíny.....	6
4. Filozofia práva.....	8
5. Filozofia ľudskej prirodzenosti.....	10
6. Filozofické problémy vedy.....	12
7. Genderová/rodová rovnosť ako politický problém.....	14
8. Interpretácia a explanácia vo filozofii vedy.....	16
9. Kultúra Poľska.....	18
10. Kultúra Slovenska.....	20
11. Kultúra Čiech.....	22
12. Metafyzické systémy.....	24
13. Metodológia filozofie.....	26
14. Platón a platónska tradícia.....	28
15. Podoby explanácie a interpretácie a hlavné obraty vo filozofii vedy.....	29
16. Poľský jazyk pre filozofov.....	31
17. Poľský jazyk v humanitných vedách.....	33
18. Problémy filozofie práva v kontexte minulosti a súčasnosti.....	35
19. Seminar to Gender Studies.....	37
20. Seminár k diplomovej práci.....	39
21. Seminár k predmetu Aristoteles a jeho dedičstvo.....	41
22. Seminár k predmetu Filozofické problémy vedy.....	43
23. Seminár k predmetu Platón a platónska tradícia.....	45
24. Seminár z metodológie filozofie.....	47
25. Seminár zo súčasnej sociálnej filozofie.....	48
26. Sokratés a jeho filozofický odkaz.....	49
27. Súčasná estetika.....	51
28. Súčasná sociálna filozofia.....	53
29. Teórie pravdy.....	55
30. Vedecký realizmus a antirealizmus vo filozofii vedy.....	56
31. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou.....	58

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-048	Názov predmetu: Analytická filozofia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Písomný test na konci kursu overí znalosť základných pojmov a nauk probíraného oboru, nabytú na prednáškach a štúdiom základnej literatúry, je treba aspoň 50 % úspešnosti v teste. Následná ústná skúška potom overí schopnosť zaujmúť a obhájiť odôvodnené stanovisko k riešeniu vybraného problému, založené na znalosti odborných diskusií, ako je študent predem predloží v písomnom výstupe na dohodnuté témy.	
b) záverečné hodnotenie: - IC6 - Ústná skúška - IC7 - Písomná skúška - IC17 - Sebereflexia ústná	
Výsledky vzdelávania: Študent má prehľad a hlboký pohľad do špeciálnej problematiky vybraných moderných a súčasných filozofických smerov. Rozumí zásadným problémom analytickej filozofie, pozná všetky významné predstaviteľov analytickej filozofie. Študent vie analyzovať problémy tohto oboru, dokáže rekonštruovať základné argumentačné línie v tomto obore i možné protiargumenty. Je schopný/a čítať ťažké filozofické texty, analyzovať je a interpretovať je.	
Stručná osnova predmetu: 1. Co je analytická filozofie? 2. G. Frege: otázka po významu 3. B. Russell a G.E. Moore: logická analýza a reference 4. Logický pozitivizmus: pojmy a pravdivosť (R. Carnap a A. Tarski) 5. L. Wittgenstein: otázka kritérií 6. Teória reference: P. Strawson, S. Kripke aj. 7. Analýza diskursu: J. Austin, P. Grice, J. Searle a M. Dummett 8. W. Quine: holizmus (problémy analytčnosti a reference) 9. D. Davidson: naturalizmus (teória významu, pravdivosti a jednání) 10. Možnosti teória významu 11. Filozofie mysli: čo to znamená "mysleť"? 12. Etika: povaha mravných výpovedí	

Odporúčaná literatúra:

Základní literatura:

- COFFA, A. Semantic tradition from Kant to Carnap. CUP. Cambridge, 1991.
- FIALA, J. (ED.). Čítanka analytické filosofie, 1-3 (1998-2002). OPS. Plzeň, 1998.
- ORAVCOVÁ, M. (ED.). Filozofia prirodzeného jazyka. Archa. Bratislava, 1992.
- PEREGRIN, J. Obrat k jazyku. Druhé kolo. Filozofia. Praha, 1998.
- PEREGRIN, J. Význam a struktura. Praha : OIKYMENH, 1993. ISBN 80-86005-93-3.
- PEREGRIN, J., SOUSEDÍK, S. Co je analytický výrok. Oikúmené. Praha, 1995.
- WITGENSTEIN, L. Filozofická zkoumání. Praha : Filozofický ústav AV ČR, 1993.

Rozšiřující literatura:

- BLACKBURN, S. Spreading the Word. Clarendon Press. Oxford, 1984.
- FREGE, G. Logická zkoumání. Základy aritmetiky. Praha: OIKOYMENH, 2011.
- KOLÁŘ, P., SVOBODA, V. Logika a etika. Úvod do metatetiky. Filozofia. Praha, 1997.
- KOŤÁTKO, P. Význam a komunikace. Filozofia. Praha, 1998.
- PEREGRIN, J. Kapitoly z analytické filosofie. FILOSOFIA, Praha, 2005.
- QUINE, W. V. O. Od stimulu k vědě. Praha : Filozofia, 2002.
- RORTY, R. Filozofie a zrcadlo přírody. Praha: Academia, 2012.
- WITTGENSTEIN, L. Rozličné poznámky. Praha: Mladá fronta, 1993. ISBN 80-204-0360-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**Poznámky - časová záťaž študenta****Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Antonín Dolák, Ph.D.**Dátum poslednej zmeny:** 22.10.2021**Schválil:** prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-036	Názov predmetu: Aristoteles a jeho dedičstvo
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Studujúci sa musí prùběžně připravovat na jednotlivé přednášky podle pokynů vyučujícího. Na konci semestru absolvují písemnou zkoušku (test) o znalosti Aristotelovy filozofie a jejím vlivu (úspěšný/-á bude v případě, že získá nadpoloviční většinu bodů), zároveň si připraví ústní pojednání o vybraném problému aristotelovského myšlení a komparativně ho představí v jeho recepci v pozdějších dobách (i tentokrát musí získat nadpoloviční většinu bodů).	
b) závěrečné hodnotenie: - IC6 - Ústní zkouška - IC7 - Písemná zkouška - IIB17 - Analýza odborného textu (výťah / kompilace / komparace)	
Výsledky vzdelávania: Studujúci získajú podrobné znalosti o vybraných tématach Aristotelovy filozofie (predevším otázky metodologicko-logické a teoreticko-filozofické) a jejich vlivu či transformaci v dalším průběhu dějin filozofie (zejména středověk a novověk). Získají tak vhled od různých podob historicky podmíněného, ale tematicky konzistentního, kladení filozofických otázek a modifikovaných způsobů jejich odpovídání. Studující dokáží podrobně uchopit historicko-filozofický materiál a komparativně ho sledovat v průběhu dějin. Na dodnes aktuálních otázkách z logiky, metodologie vědecké práce či přírodní filozofie umí rozeznávat paradigmatické podmínění podob těchto otázek i navrhovaných odpovědí.	
Stručná osnova predmetu: 1. Aristotelés v kontextu řeckého filozofického myšlení 2. Metodologie vědy u Aristotela 3. Vliv Aristotelovy metodologie vědy ve středověké filozofii 4. Vliv Aristotelovy metodologie vědy ve filozofii po středověku 5. Vybrané otázky Aristotelovy logiky a filozofie jazyka 6. Rozvíjení Aristotelovy filozofie jazyka ve středověkém myšlení 7. Aristotelské motivy v logice 20. a 21. století 8. Aristotelova Metafyzika 9. Problémy Aristotelovy metafyziky a jejich rozvíjení v dějinách filozofie (středověk) 10. Problémy Aristotelovy metafyziky a jejich rozvíjení v dějinách filozofie (novověk)	

11. Aristotelova přírodní filozofie (prostor, čas, kosmos)
12. Vliv Aristotelovy přírodní filozofie ve středověku
13. Vliv Aristotelovy přírodní filozofie v renesanci

Odporúčaná literatúra:

ANAGNOSTOPOULOS, G. (ED.). A Companion to Aristotle. Oxford: Blackwell, 2010.

ARISTOTELES. - různé spisy. Praha, 1994.

GADAMER, H.-G. Idea dobra mezi Platónem a Aristotelem. Oikúmené. Praha, 1994.

MRÁŽ, M. Smysl a čas v Aristotelově filosofii. Filosofía. Praha, 2001.

Rozšiřující literatura:

DVOŘÁK, P.; NOVÁK, L. Úvod do logiky aristotelské tradice. České Budějovice, 2007. ISBN 978-80-7040-959-6.

PEROUTKA, D. Aristotelská nauka o potencích. Praha: Filosofía, 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Marek Otisk, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-049	Názov predmetu: Filozofia medicíny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Od študentů a študentek sa očekává aktivní účast na seminářích. Zápočet bude udělen za vypracování písemné práce (filozofické kazuistiky) v rozsahu pěti stran na předem domluvené téma a její následnou prezentaci.	
b) závěrečné hodnocení: - IC10 - Prezentace ve výuce (individuální nebo skupinová) - IIA13 - Případová studie / kazuistika	
Výsledky vzdelávania: Student/ka má prehľad o filozofických problémoch lekárství i o metodologii výzkumu v klinické i experimentální medicíně. Student/ka dovede posoudit skryté mimovědecké předpoklady soudobé medicíny i medicíny tzv. alternativní.	
Stručná osnova predmetu: 1. Magická medicína 2. Archaická medicína 3. Fyziologická medicína 4. Experimentální medicína 5. Infekce 6. Medicína prediktivní, terapeutická či paliativní? 7. Normální a patologické 8. Genetika a reprodukce 9. Výzkum na zvířatech a lidech 10. O smrti a stárnutí 11. Prodloužení života 12. Sociální lékařství	
Odporúčaná literatúra: Základní literatura: • ENTRALGO, P. L. Nemoc a hřích. Vyšehrad. Praha, 1995. • FANU, J. Vzestup a pád moderní medicíny. Academia. Praha, 2001.	

- ILLICH, I. Limity medicíny. Brno: Emitos, 2012.
- PETRŮ, M., KUŘE, J. Filosofie medicíny v české republice. Praha, 2016.

Doporučená literatura:

- BERGDOLT, K. Černá smrt v Evropě. Vyšehrad. Praha, 2002.
- BOBEK, K. A KOL. Omyly a chyby v rozpoznávání vnitřních chorob. 1961. Praha, 1961.
- DOLEŽAL, A. Od babictví k porodnictví. Karolinum. Praha, 2001.
- ECKHOLM E. P. Na co lidé umírají. Mladá fronta. Praha, 1981.
- GLASER, H. Vývoj moderního lékařství. Orbis. Praha, 1962.
- HAŠKOVCOVÁ, H. Thanatologie. Galén. Praha, 2000.
- HEŘT, J. A KOL. Homeopatie. Lidové noviny. Praha, 1997.
- HONZÁK, R. Kde se stala chyba? Galén. Praha, 1997.
- HOŘEJŠÍ, J. Moc a nemoc medicíny. Makropulos. Praha, 1998.
- NESSE, R. M., WILLIAMS, G. C. O příčinách a vzniku nemocí. Lidové noviny. Praha, 1996.
- NULAND, S. Lékařství v průběhu staletí. Euromedia Group. Praha, 2000.
- POLLAK, K. Medicína dávných civilizací. Orbis. Praha, 1973.
- PORTER, R. Největší dobrodíní lidstva. Praha, 2001.
- SONTAGOVÁ, S. Nemoc jako metafora. Mladá fronta. Praha, 1997.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Marek Petrů, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-023	Názov predmetu: Filozofia práva
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Priebežný test v 7. vyučovacom týždni: 30 % z celkového hodnotenia; Odborná analyticko-interpretačná esej: 35 % z celkového hodnotenia.	
b) záverečné hodnotenie: Záverečný test v skúškovom období: 35 % z celkového hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný identifikovať základné problémy súčasnej filozofie práva. Rozumie riešeniam, ktoré ponúkajú teoretici prirodzeného i pozitívneho práva. Tieto teórie dokáže kriticky prehodnocovať a porovnávať. Pozná autorov, ktorí v najväčšej miere ovplyvnili súčasnú diskusiu v oblasti filozofie práva.	
Stručná osnova predmetu: 1. Predmet a pojem filozofie práva. Vymedzenie predmetu. Väzby s filozofickými disciplínami. Väzby s disciplínami práva. Metódy. Funkcie. 2. Teórie prirodzeného práva. Právna dilema. M. T. Cicero. sv. T. Akvinský. G. Radbruch. J. M. Finnis. L. L. Fuller. 3. Teórie pozitívneho práva. Právna dilema. J. Bentham. J. Austin. H. Kelsen. H. L. A. Hart. J. Raz. 4. Konštitucionalizmus (Ústavnosť). Jeho užší a hlbší zmysel. História idey. Suverenita verzus vláda. Ustanovenie princípov. Písomnosť. Kritická teória a konštitucionalizmus. Ústavné právo a ústava. Ústavné stanovisko a "živý strom". Textualizmus. Originalizmus. Hypotetická účelová teória. Dworkinova teória. 5. Právo, súkromie a morálka. Námietky liberálov. Dva Millove princípy. Kritika Millových princípov. Barryho korekcia. Wolfendenova správa. P. A. Devlin. Dôsledky akceptovania Millových princípov. H. L. A. Hart. R. Dworkin. 6. Trest. Zločin. Odôvodnenie trestu. Kritika trestu. Koncepcia retributivizmu. Teória konzekvencionalizmu. „Zmiešané“ teórie. Trest ako komunikácia.	
Odporúčaná literatúra: BRÖSTL, A.: Frontisterion, alebo, Búdky pre vzletné myšlienky (o štáte a práve). Bratislava: Kalligram, 2009. HOLLÄNDER, P.: Filosofie práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012.	

HRDINA, I. A. – MASOPUST, Z.: Chrestomatie ke studiu filosofie práva. Praha: Leges, 2011.
 PATTERSON, D. (ed.): A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory. Oxford: Blackwell Publishing, 2010.
 TOKARCYK, R.: Filozofia prawa. Warszawa: LexisNexis Polska, 2009.
 WACKS, R.: Philosophy of Law: A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český a poľský a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta 150 hod., z toho:
 kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
 príprava na priebežný test: 30 hod.
 príprava eseje a písanie eseje: 52 hod.
 príprava na záverečný test: 42 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-030	Názov predmetu: Filozofia ľudskej prirodzenosti
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Priebežný test v 7. vyučovacom týždni: 30 % z celkového hodnotenia; Odborná analyticko-interpretácia esej: 35 % z celkového hodnotenia b) záverečné hodnotenie: Záverečný test v skúškovom období: 35 % z celkového hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent rozumie základným problémom filozofie ľudskej prirodzenosti. Je schopný jednotlivé teórie samostatne zhodnotiť.	
Stručná osnova predmetu: Predmet a pojem filozofie ľudskej prirodzenosti. Ľudská prirodzenosť v dejinách filozofie. Prirodzeno-právne koncepcie. Ľudská prirodzenosť a sloboda človeka. Sociálne aspekty ľudskej prirodzenosti. Ľudská prirodzenosť a kultúra. Ľudská prirodzenosť a sociálna manipulácia.	
Odporúčaná literatúra: SPAEMANN, R.: O pojmu lidské přirozenosti. In: Pechar, J. a kol.: Člověk v moderních vědách. Praha: ČSAV, 1992. WILSON, E. O.: O lidské přirozenosti. Praha : NLN, 1993. BRIŠKA, F.: Problém člověka a humanizmu v politickej filozofii. Bratislava : Iris, 2000. VIŠŇOVSKÝ, E.: Človek by mal žiť v záhrade. Bratislava : Kalligram, 2010. ŠULAVÍKOVÁ, B. – VIŠŇOVSKÝ, E. (eds.): Ľudská prirodzenosť a kultúrna identita. Bratislava : IRIS, 2006.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, český a poľský	
Poznámky - časová záťaž študenta Spolu 120 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K):26 hod.	

práca v knižnici: 14 hod. príprava eseje a písanie eseje: 45hod. príprava na testy: 35hod.						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: PhDr. Daniela Kováčová, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-037	Názov predmetu: Filozofické problémy vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Od študentů i študentek se očekává aktivní účast na přednáškách s minimálně 80% účastí.	
b) záverečné hodnotenie: - IC10 - Prezence ve výuce (individuální nebo skupinová) - IIB25 - Seminární práce / referát	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: 1. Co je filosofie vědy? Úvod 2. Víra, rozum a skepse 3. Chaos a komplexita 4. Systém a rozdělení věd 5. Induktivní model vědeckého poznání (Hume vs. Kant) 6. Sociologie vědy (Kuhn) 7. Antropologie vědy (Latour) 8. Metodologický anarchismus (Feyerabend) 9. Povaha vědeckého zákona 10. Jazyk vědy 11. Realismus vs. konstruktivismus 12. Kritéria pravdivosti poznání	
Odporúčaná literatúra: Základní literatura: • ROSENBERG, A. Philosophy of Science. A Contemporary Introduction. New York - London, 2005. Rozšiřující literatura: • FAJKUS, B. Filosofie a metodologie vědy: vývoj současnost a perspektivy. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1304-0. • KOYRÉ, A. Od uzavřeného světa k nekonečnému vesmíru. Praha, 2004. • POPPER, K. Logika vědeckého zkoumání. Praha: OIKOYMENH, 1997. ISBN 80-86005-45-3.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	

Poznámky - časová záťaž študenta						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. Mgr. Marek Petrů, Ph.D.						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-038	Názov predmetu: Genderová/rodová rovnosť ako politický problém
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Predpokladom prijatia na zkoušku je úspešné absolvovanie písomného testu z látky kurzu a povinné literatury. Pro úspešné absolvování testu je potřebné získat minimálně 51 bodů. Podkladem ke zkoušce je odevzdaná písemná práce na téma genderových aspektů oblasti, kterou si zvolí studující. Práce má standardní akademické náležitosti (literatura, citace) a rozsah minimálně 10 stran. Tato práce je diskutována na ústní části zkoušky.	
b) závěrečné hodnocení: - IC6 - Ústní zkouška - IC7 - Písemná zkouška - IC11 - Aktivita ve výuce (při diskusi, skupinové práci apod.) - IIB17 - Analýza odborného textu (výťah / kompilace / komparace)	
Výsledky vzdelávania: Studujúci umí popsať základní podoby rodových vztahů, teoretické koncepty, které je zdůvodňovaly a jejich argumenty. Jsou obeznámeni s vývojem názorů na rovnost žen a mužů, politickými aktivitami k jejich dosažení a právními úpravami těchto vztahů. Orientují se v terminologii rodových studií/Gender Studies. Znájí současný stav genderové rovnosti v České republice. Studující umí aplikovat poznatky získané v kurzu na společenské i osobní životní situace. Jsou schopni analyzovat teorii i praxi v různých oblastech života z hlediska jejich rodového aspektu a argumentačně podpořit vlastní stanovisko. Dokáží hledat řešení ke zlepšení současné situace.	
Stručná osnova predmetu: 1. Stručné dějiny názorů na rovnost žen a mužů a jejich argumentace, politické aktivity a úpravy 2. Genderově orientované organizace a osobnosti v České republice 3. Vztah genderu a pohlaví, genderu a sexuality, typologie genderových vztahů 4. Mateřství a otcovství, dělba práce v současné české rodině, tradiční model a jeho změny v ČR 5. Genderová socializace v rodině a ve škole 6. Gender a trh práce 7. Gender a politika 8. Gender a věda 9. Gender a jazyk 10. Gender a média	

11. Genderové aspekty sociálně-patologických jevů I: domácí násilí, znásilnění, obchod s lidmi (ženami), pornografie, prostituce
12. Genderové aspekty sociálně-patologických jevů II: poruchy příjmu potravy, drogové závislosti, psychické nemoci, násilné trestné činy
13. Zhodnocení semestru, závěrečná diskuse

Odporúčaná literatúra:

Základní literatura:

- KALNICKÁ, Z. Gender Studies se zaměřením na sociálně-patologické jevy. Elektronická opora, dostupná na T-disku Katedry filozofie FF OU., 2014.
- RENZETTI, C., CURRAN, D. Ženy, muži a společnost. Praha: Karolinum, 2005.

Doporučená literatura:

- BADINTER, E. Materská láska (od 17. století po současnost). Bratislava: Aspekt, 1998.
- HAŠKOVÁ, H., KRÍŽKOVÁ, A., LINKOVÁ, M. (EDS.). Mnohohlasem. Vyjednávání ženských prostorů po roce 1989. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2006.
- KOLEKTIV AUTORŮ. ABC feminismu. Brno: Nesehnutí (ke stažení na webu http://zenskaprava.cz/files/abc_fem1.pdf), 2004.
- SKÁLOVÁ, H. (ED.). Genderovou optikou: zaměřeno na český vzdělávací systém. Praha: Gender Studies, 2008.
- ŠMÍDOVÁ, I. (ED.). Pečovatelská otcovství: zkušenost a genderové vztahy. Brno: FSS MU, 2008.
- VALDROVÁ, J. Gender a společnost. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2006.
- VALDROVÁ, J. Reprezentace ženství z perspektivy lingvistiky genderových a sexuálních identit. Praha, SLON, 2018. ISBN 978-80-7419-261-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-022	Názov predmetu: Interpretácia a explanácia vo filozofii vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny počet bodov za priebežné a celkové hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý/ktorá získal za stanovených podmienok min. počet 65 bodov zo 100.	
a) priebežné hodnotenie: Analytická esej v rozsahu 10-15 rks, 40% z celkového hodnotenia; priebežný test v 8. týždni semestra 30%, z celkového hodnotenia	
b) záverečné hodnotenie: záverečný test 30% z celkového hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním predmetu získa študent prehľad o relevantných problémoch explanácie a interpretácie vo vede s akcentom na sociálne a humanitné vedy; porozumie epistemologickým a metodologickým zmenám a obratom vo filozofii a metodológii vedy. Osvojené vedomosti dokáže aplikovať a uplatniť v oblasti vlastnej výskumnej problematiky.	
Stručná osnova predmetu: Ciele vedy a problém vysvetlenia – aristotelovská a galileovská tradícia; Problém jednoty vedy jednotnej metódy – charakteristika pozitivizmus, jeho filozofie vedy. Reakcia na pozitivistický ideál vedy. Dištinkcia medzi vysvetlením a chápaním – etapy a charakteristika tejto dištinkcie (Geisteswissenschaften). Vysvetlenie singulárnych faktov a všeobecných faktov-problém zákona. Hempelova teória vedeckej explanácie, logický a pragmatický pojem explanácie. Deduktívno-nomologický a induktívno-pravdepodobnostný model explanácie – problémy. Kauzalita a kauzálna explanácia. Intencionalita a teleologická explanácia. Analytická filozofia konania a kritika pozitivizmu (P. Winch a W. Dray). Afinity medzi hermeneutikou a analytickou filozofiou. Podoby interpretácie, interpretácia ako metodologický problém a filozofický smer. Sémantické problémy a psychologické aspekty interpretácie ako metódy. Naturalizmus (D. Sperber) vs. interpretativizmus v sociálnych vedách – ontológia významu.	
Odporúčaná literatúra: Povinná literatúra:	

- Černík, V./Viceník, J. (Eds.): Zákon, explanácia a interpretácia v spoločenských vedách. IRIS. Bratislava, 2005.
- Von Wright G. H.: Explanácia and Understanding. Routledge. London and New York, 2009. (dostupná aj v češtine)
- Pitt, J. C. (ed.): Theories of Explanation. Oxford University Press. Oxford, 1998.
- Kmita, J.: Kultura i poznanie. PWN. Warszawa 1980.
- Černík, V./ Viceník.J./ Višňovský, E.: Praktické usudzovanie, konanie a humanitná interpretácia, IRIS. Bratislava, 2000.

Odporúčaná literatúra

- Sedová, T.: Úvod do filozofie sociálneho poznania. STIMUL, Bratislava, 2000.
- Weber, M.: K metodológii sociálnych vied. Pravda, Bratislava 1983 alebo Weber, M.: Metodologie, sociologie a politika, OIKOYMENH, Praha, 2009.
- Hollis, M.: The Philosophy of Social Science. Cambridge University Press, 1986.
- Salmon Wesley: Four Decades of Scientific Explanation. University of Minnesota Press, 1989.
- Flyvbjerg, B.: Making Social Science Matter. Cambridge University Press, 2001.
- Časopisy: Organon F, Mind, Filosofický časopis, Filozofia, Studia Filozoficzne a i.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina, čeština, poľština, nemčina, angličtina

Poznámky - časová záťaž študenta

Spolu 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

príprava na vyučovanie a práca v knižnici - 50 hod.

príprava a písanie eseje - 50 hod.

príprava na záverečný test - 24 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici						
Fakulta: Filozofická fakulta						
Kód predmetu: 2d-fil-052		Názov predmetu: Kultúra Poľska				
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná						
Počet kreditov: 3						
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.						
Stupeň štúdia: II.						
Podmieňujúce predmety:						
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kolokwium zaliczeniowe						
Výsledky vzdelávania:						
Stručná osnova predmetu:						
Odporúčaná literatúra: Ralf Konersmann, Filozofia kultury: wprowadzenie, przeł. K. Krzemieniowa Warszawa: Oficyna Naukowa 2009 Józef Burszta, Kultura ludowa – kultura narodowa: szkice i rozprawy, Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 1974 Lucjan Adamczuk, Teresa Koprowska (red.), Kultura a życie codzienne Polaków, Warszawa: Instytut Kultury 1991 Joanna Kurczewska (red.), Kultura narodowa i polityka, Warszawa: Oficyna Naukowa 2000 Stanisław Urbański (red.), Duchowość polska: kultura duchowo-religijna XIX i XX wieku, Warszawa: Wyd. UKSW 2002 Julian Krzyżanowski, Dzieje literatury polskiej, Warszawa: PWN 1985 Elżbieta Nowicka, Dzieje teatru w Polsce, Poznań: Podsiadlik-Raniowski 1999 Bartosz Działoszyński, Anna Rossa, Małgorzata Uba (red.), Malarstwo polskie, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2009 Jan Trzynadlowski (red.), Polska szkoła filmowa: poetyka i tradycja, Wrocław: Zakład Narodowy im.Ossolińskich 1976						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:						
Poznámky - časová záťaž študenta						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. Krzysztof Wieczorek, Dr.hab.						

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-031	Názov predmetu: Kultúra Slovenska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na exkurziách, výstavách, workshopoch: 60 % z celkového hodnotenia b) záverečné hodnotenie: Písomná práca na vybranú tému v rozsahu: 40 % z celkového hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent sa prostredníctvom aktuálnych udalostí z ponuky kultúrnych inštitúcií oboznámi s kultúrou Slovenska ako hostiteľskej krajiny. Kriticky zhodnotí a analyzuje vybranú udalosť.	
Stručná osnova predmetu: Študent absolvuje výstavy, exkurzie a aktívne sa zapojí do workshopov z aktuálnej ponuky kultúrnych inštitúcií Slovenska súvisiacej so študijným programom. Z hľadiska kultúry domovskej krajiny kriticky analyzuje a zhodnotí vybranú udalosť v podobe písomnej práce.	
Odporúčaná literatúra: LAJČIAK, J.: Slovensko a kultúra. Bratislava: Q 111, 2007. FAZEKAŠOVÁ, M. (ed.): Slovensko - Dejiny. Divadlo. Hudba. Jazyk. Literatúra. Ľudová kultúra. Výtvarné umenie. Slováci v zahraničí. Bratislava: Perfekt, 2007. Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska 1+2. Bratislava: VEDA, 1995. časopis Kultúrne dejiny ISSN 1338-2209 NOVOSÁD, F. (2016): V zrkadle kultúry. Bratislava : Iris. SKOVAJSA, M. (2013): Struktury významu. Kultura a jednání v současné sociální teorii. Praha : SLON.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český a poľský a anglický	
Poznámky - časová záťaž študenta 90 hod. z toho: aktívna účasť na vyučovaní: 45 hod.	

práca v knižnici, príprava podkladov k seminárnej práci: 25 hod písanie seminárnej práce: 20 hod.						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Michal Šedík, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 12.11.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-050	Názov predmetu: Kultúra Čiech
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Studujúci môžu za celkové průběžné a závěrečné hodnocení svých výkonů získat celkem 100 bodů. Kredity úspěšně získají studující, kteří/které získají za splnění určených podmínek minimálně 51 bodů. a) průběžné hodnocení: Aktivní účast na exkurzích, výstavách, workshopech apod. Studující v průběžném hodnocení získá 50% bodů z celkového hodnocení. b) závěrečné hodnocení: Písemná seminární práce na zvolené téma. Studující v závěrečném hodnocení získá 50% bodů z celkového hodnocení.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: Studující absolvují výstavy, exkurze, případně další doporučené aktivity a aktivně se zapojí do workshopů z aktuální nabídky kulturních institucí České republiky souvisejících se studijním programem. Z pohledu kultury své domovské země studující kriticky analyzují a zhodnotí vybranou aktivitu v podobě písemné práce.	
Odporúčaná literatúra: GABRIEL, J. (ed.). Česká filozofie ve 20. století. 1, Směry, osobnosti, problémy. Brno: Masarykova univerzita, 1995. GABRIEL, J. (ed.). Česká filozofie ve 20. století. 2, Biograficko-bibliografický slovník. Brno: Masarykova univerzita, 1995. MAREK, J. Česká moderní kultura. Praha: Mladá fronta, 1998. KOCOUREK, J., PODHORSKÝ, M. Česko krásné, Česko mé. Praha: Freytag & Berndt, 2012. POSPÍŠIL, I. (ed.). Český a slovenský kulturní a politický prostor: (vzájemnost - nevzájemnost, vstřícnost - rezistence, ústup - expanze). Brno: Jan Sojnek - Galium, 2017. KŘIVÁNEK, R. Guide to the Czech century. Prague: CzechTourism, 2018. ADAM, J. et al. Ottova encyklopedie. Česká republika. Praha: Ottovo nakladatelství, 2006.	

HLAVÁČEK, P. et al. Proč jsme Západ?: Česko, Evropa a Západ mezi minulostí a budoucností. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2016.
 KŘIVÁNEK, R. Průvodce českým stoletím. Praha: Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism, 2018. ISBN Průvodce českým s.
 Mazurek, J. Stručné dějiny české hudby.. Ostrava: PdF OU, 1997. ISBN 80-7042-116-9.
 NOVÁK, J. Tajemné Česko: průvodce po největších záhadách a magických místech. Praha: XYZ, 2015.
 SCHEUFLER, P. a kol. 100 pohledů na Česko. Brno: CPress, 2017.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Účast na výuce 26

Exkurze 16

Semestrální práce 22

Plnění průběžně zadávaných úkolů (včetně korespondenčních úkolů) 26

Celkem: 90

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučující: PhDr. Petr Hromek

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-053	Názov predmetu: Metafyzické systémy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Zaliczenie ustne obejmujące 3 pytania z zakresu omówionego materiału, a 1 pytanie z lektur obowiązkowych. Student przygotowuje referat na podstawie wybranych tekstów źródłowych.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: 1. Metafyzika jako dziedzina filozofii: znaczenie terminu, metafizyka a ontologia, specyfika pytań metafizycznych, myślenie metafizyczne a myślenie systemowe. 2. Platońskie odkrycie porządku niematerialnego. Idee a pryncypia bytowe. 3. Arystotelesowski projekt filozofii pierwszej. 4. Metafizyka w nurcie platońskim: medioplatonizm i neoplatonizm. 5. Metafizyka scholastyczna – znaczenie sporu o uniwersalia, teoria analogii, transcendentalia, egzystencjalna a esencjalna wykładnia bytu. 6. Metafizyka racjonalistyczna w czasach nowożytnych: Kartezjusz, Spinoza, Leibniz, Szkoła Leibniza-Wolfa, spór empiryzmu z racjonalizmem. 7. Krytycyzm Kanta: metafizyka a skończoność poznania. 8. Od idealizmu niemieckiego do Heideggera, czyli jak możliwa jest metafizyka po Kancie? 9. Metafizyka wartości i problem systemu u N. Hartmanna. 10. Krytyka metafizyki Zachodu: F. Rosenzweig, E. Levinas, postmodernizm.	
Odporúčaná literatúra: Literatura obowiązkowa: 1. Disse J., Metafizyka od Platona do Hegla, tłum. A. Węgrzecki, L. Kusak, Kraków 2005. 2. Coreth E., W kwestii uzasadnienia metafizyki, „Przegląd Filozoficzny“ II (1993) z. 2, s. 139–145. Teksty źródłowe: 3. Platon, Fileb, tłum. W. Witwicki (dowolne wydanie). 4. Arystoteles, Metafizyka, tłum. K. Leśniak, w: Arystoteles, Dzieła wszystkie, t. 2, Warszawa 2003(ks. I. 1–2, ks. II, ks. III, ks. IV. 1–4, ks. V, ks. VI, ks. VII, ks. VIII, ks. IX. 1–2, 4–10, ks. X. 1–6.)	

5. Filon Alkesandryjski, O niezmienności Boga, w: tenże, Pisma, t. 2, tłum. S. Kalinkowski, Kraków 1994, s. 21–50.
 6. Plotyn, Enneady, tłum. A. Krokiewicz (dowolne wydanie) (Enn. I. 8, Enn. II. 4, Enn. V. 1.)
 7. Tomasz z Akwinu, Kometarz do „Księgi o przyczynach“, tłum. A. Roslan, Warszawa 2010.
 8. R. Descartes, Medytacje o pierwszej filozofii (dowolne wydanie).
 9. B. Spinoza, Etyka w porządku geometrycznym dowiedziona, tłum. I. Myślicki, Warszawa 1954.
 10. G.W. Leibniz, Monadologia, tłum. H. Elzneberg, Toruń 1991.
 11. G.W. Leibniz, Teodycea, tłum. M. Frankiewicz, Warszawa 2001.
 12. Aleksander Gottlieb Baumgarten, Metafizyka, tłum. Jacek Surzyn, Kęty 2012.
 13. I. Kant, O formie i zasadach świata zmysłowego i intelligibilnego, tłum. Zbiorowe, Toruń 2010.
 14. I. Kant, Prolegomena do wszelkiej przyszłej metafizyki, która będzie mogła wystąpić jako nauka, tłum. B. Bornstein, (dowolne wydanie).
 15. F.W.J. Schelling, Filozoficzne badania nad istotą ludzkiej wolności i sprawami z tym związanymi, tłum. B. Baran (dowolne wydanie).
 16. N. Harmann, Zarys metafizyki poznania, tłum. E. Drzazgowska, P. Piszczatowski, Warszawa 2007.
 17. M. Heidegger, Kant a problem metafizyki, tłum. B. Baran, Warszawa 1989.
 18. E. Levinas, Całość i nieskończoność: esej o zewnętrzności, tłum. M. Kowalska, Warszawa 1998.
 19. G. Deleuze, F. Guattari, Co to jest filozofia?, tłum. P. Pieniążek, Gdańsk 2000.
- Literatura uzupełniająca:
1. Metafizyka, cz. 1., Koncpeje metafizyki, red. S. Janeczek, A. Starościc, Lublin 2017.
 2. Przewodnik po metafizyce, red. Sebastian Tomasz Kołodziejczyk, Kraków 2011.
 3. Gajda-Krynicka J., Platoński „Fileb”. Filozofia jako nauka o zasadach - archai, w: Kolokwia Platońskie ΦΙΛΗΒΟΣ, red. A. Pacewicz, Wrocław 2006, s. 71–87.
 4. Konrad Gaiser, Testimonia Platonica, tłum. A. Pacewicz, „Studia Philosophica Wratislaviensis” Vol. 2, suppl. 1, 2007.
 5. Kubok D., Prawda i mniemanie. Studium filozofii Parmenidesa z Elei, Katowice 2004.
 6. Woszczyk A., Problem „hen” i „aoristos dyas” w „Enneadach” Plotyna, Katowice 2007.
 7. Żelazny M., Metafizyka czasu i wieczności jako filozofia człowieka w idealizmie niemieckim (od Kanta do Nietzschego), Toruń 1986.
 8. Piecuch Cz., Metafizyka egzystencjalna Karla Jaspersa, Kraków 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. Agnieszka Woszczyk

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-039	Názov predmetu: Metodológia filozofie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Zaliczenie ustne obejmujące pytania z zakresu omówionego materiału.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: 1. Wprowadzające informacje o nauce, jej metodach i celach. Typologia nauk. 2. Pojęcia: hipotezy, teorii naukowej, prawa nauki, wyjaśniania. Indukcja i dedukcja. 3. Rozwój nauki według K. R. Poppera, T. Kuhna, I. Lakatosa, P.K. Feyerabenda. 4. Definicja, klasyfikacja, pomiar. Konstrukcja pojęć naukowych. 5. Metoda aksjomatyczno-dedukcyjna, metoda hipotetyczno-dedukcyjna. 6. Pojęcie przyczyny w nauce. 7. Prawdopodobieństwo, hipotezy statystyczne i ich weryfikacja. 8. Logika eksperymentu naukowego. Specyfika badań empirycznych w naukach społecznych. 9. Idealizacja i model w nauce. 10. Nauka i nie-nauka, pseudonauka, problem linii demarkacyjnej.	
Odporúčaná literatúra: Babbie, E. Podstawy badań społecznych Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000 Carnap, R. Wprowadzenie do filozofii nauki. Fundacja Aletheia, Warszawa 2000 Chalmers, A. F. Czym jest to, co zwiemy nauką? Wydawnictwo Siedmioróg, Wrocław, 2002 Gardner, M. Fads and fallacies in the name of science. Dover Publications, New York, 1986 Grobler, A. Metodologia nauk Wydawnictwo Aureus, Kraków 2006. Sady, W. Spór o racjonalność naukową. Od Poincarého do Laudana. Wydawnictwo Funna, Wrocław 2000 Shively, W. P. Sztuka prowadzenia badań politycznych Zysk i S-ka wydawnictwo, Warszawa 2001 Skyrms, B. Choice and Chance Wadsworth/Thomson Learning, Australia & Belmont, 2000 Such, J.; Szcześniak, M. Filozofia nauki Wydawnictwo UAM, Poznań 2002 Wójcicki, R. Wykłady z metodologii nauk PWN, Warszawa, 1982	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	

Poznámky - časová zát'áž študenta						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: dr hab. Krzysztof Szymanek						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici						
Fakulta: Filozofická fakulta						
Kód predmetu: 2d-fil-040		Názov predmetu: Platón a platónska tradícia				
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná						
Počet kreditov: 5						
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.						
Stupeň štúdia: II.						
Podmieňujúce predmety:						
Podmienky na absolvovanie predmetu: Zaliczenie ustne obejmujace pytania z zakresu omówionego materiału.						
Výsledky vzdelávania:						
Stručná osnova predmetu:						
Odporúčaná literatúra: B. Dembiński: Późny Platon i Stara Akademia B. Dembinski: Stara Akademia Platona w początkach epoki hellenistycznej J. Findlay: Plato und der Platonismus. Königstein 1994 D. M. Fowler: The Mathematics of Plato Academy. Oxford 1987						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:						
Poznámky - časová záťaž študenta						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Prof. zw. dr hab. Bogdan Dembiński						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-027	Názov predmetu: Podoby explanácie a interpretácie a hlavné obraty vo filozofii vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Aktívna participácia na seminároch - účasť 40%	
b) záverečné hodnotenie: Vypracovanie seminárnej práce a jej prezentácia podľa tematického zadania a literatúry - 60% z celkového hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním seminára k danému predmetu získa študent prehľad o konkrétnych problémoch prednášaných tém, na podklade analýzy a kritickej recepcie zadaných textov hlbšie porozumie kľúčovým problémom explanácie a interpretácie. Seminárnymi diskusiami a vlastnými interpretáciami si precvičí schopnosť aplikovať získané poznatky na problematiku na sociálne a humanitné vedy.	
Stručná osnova predmetu: Semináre budú tematicky zamerané na tieto problémy: • Vedecké poznanie, jeho možnosti a limity: pr. demarkácie, mimovedecké a nonvedecké poznanie. • Problém jednoty vedy- logický pozitivizmus a fyzikalizmus. • Indukcia a uniformita prírodnej reality. • Epistemické a nonepistemické hodnoty vedy, ciele vedeckého poznania. • Sociálne faktory vývinu vedeckého poznania a Kuhn. • Fakty, hodnoty a objektivita. • Hlavné paradigmy v sociálnych vedách- funkcionalizmus, štrukturalizmus, pragmatizmus, evolučný prístup, teória racionálnej voľby, interpretativizmus. • Kauzalita, kauzálny vzťah a sociálny mechanizmus. • Pojem konania a jeho metodologický význam pre sociálne a humanitné vedy. • Modely sociálneho konania, interpretácia a koncept pôvodcu konania (agency) • Interpretácia v hermeneutike a analytickej filozofii • Davidsonova idea radikálnej interpretácie a jej implikácie v sociálnom poznaní. Metodologický individualizmus, holizmus a redukcionizmus	

- Racionalita a relativizmus.
- Miesto pravidla v sociálnom poznaní.
- Metodologický pluralizmus, komplementarita explanácie a interpretácie.

Odporúčaná literatúra:

- Apel, K.-O.: Die Entfaltung der „sprachanalytischen“ Philosophie und das Problem der Geisteswissenschaften. In: Die Transformation der Philosophie. Bd. 1 a2. Suhrkamp, Frankfurt am Main, 1973.
- Popper, K.: Logika vědeckého zkoumání. OIKOYMENH, Praha 1997.
- Little, D.: Varieties of Social Explanation. Westview Press. Boulder-San Francisco-Oxford
- Černík, V./Viceník, J. (Eds.) : Zákon, explanácia a interpretácia v spoločenských vedách. IRIS. Bratislava, 2005.
- Von Wright G. H.: Explanácia and Understanding. Routledge. London and New York, 2009. (dostupná aj v češtine)
- Logický pozitivizmus. Zv. III. Eds. Mihina, F./Sedová, T./Zouhar./M.: IRIS. Bratislava, 2006.
- Kmita, J.: Kultura i poznanie. PWN. Warszawa 1980.
- Černík, V./ Viceník, J./ Višňovský, E.: Praktické usudzovanie, konanie a humanitná interpretácia, IRIS. Bratislava, 2000.
- Sedová, T.: Úvod do filozofie sociálneho poznania. STIMUL, Bratislava, 2000.
- Weber, M.: K metodológii sociálnych vied. Pravda, Bratislava 1983 alebo
- Weber, M.: Metodologie, sociologie a politika, OIKOYMENH, Praha, 2009.
- Hollis, M.: The Philosophy of Social Science. Cambridge University Press, 1986.
- Flyvbjerg, B.: Making Social Science Matter. Cambridge University Press, 2001.
- Topitsch E.: (Hrsg.) Logik der Sozialwissenschaften. Athenäum. Koönigstein/Ts., 1984.
- Gadamer, H.-G.: Wahrheit und Methode. 2.Auflage J.C.B. Mohr. Tübingen. Dostupné aj česky.
- The Blackwell Guide to the Philosophy of the Social Sciences. Ed. By Stephen P. Turner and Paul A. Roth.: Blackwell Publishing. 2003.
- Davidson, D.: Inquiries into Truth and Interpretation. Oxford University Press, Oxford 1980.
- Časopisy: Organon F, Mind, Filosofický časopis, Filozofia, Studia Filozoficzne a i.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina, čeština, polština, němčina, angličtina

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta 120 hod. z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

príprava na vyučovanie a práca v knižnici - 54

príprava a písanie eseje - 40

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-051	Názov predmetu: Poľský jazyk pre filozofov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent absolvuje 2 testy z poľskej gramatiky (2x10% z celkového hodnotenia). Po ukončení semestra študent absolvuje ústnu skúšku, ktorou budú preverené jeho komunikačné zručnosti v poľskom jazyku (50% z celkového hodnotenia), a vypracuje krátky preklad nenáročného odborného textu z oblasti humanitných vied (30% z celkového hodnotenia). Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: 2 testy z poľskej gramatiky: 0 - 20 bodov (2 x 10 bodov)	
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0 - 50 bodov preklad odborného textu: 0 - 30 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie najdôležitejšiemu obsahu komunikácie a zámeru komunikačného partnera v písomnej i ústnej komunikácii, ktorá sa týka všeobecných tém a jemu známych odborných tém. Študent sa vyjadruje v poľskom jazyku plynulo a spontánne. Jeho bežná komunikácia s nositeľmi poľského jazyka je uvoľnená a prirodzená. Bez problémov vyjadruje svoje myšlienky, vedie dialóg, zúčastňuje sa na diskusii, pričom vyjadruje svoj názor o každej téme, ktorá mu je blízka. Študent má základnú orientáciu v problematike poľskej terminológie z oblasti humanitných vied a pozná špecifiká prekladu vybraných typov odborných textov z oblasti humanitných vied. Nadobudnuté poznatky aplikuje pri preklade menej náročných odborných textov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Pozdravy, privítania, zdvorilostné frázy, predstavenie sa. 2. Čo máš nové? Odkiaľ si? Kde bývaš? Osobné údaje. 3. Kto to je? Čo to je? Aké máš zamestnanie? Aké sú tvoje záujmy? Základné adjektíva. 4. Prezentácia seba a iných, vyjadrovanie preferencií. Opis osoby. Vzhľad, povahové vlastnosti. Adjektíva opisujúce ľudí a ich vlastnosti. 5. Opis udalostí. Biografia. Úvod do terminológie z oblasti humanitných vied. Čítanie s porozumením vybraného poľského odborného textu. 6. Vzdelávanie. Tvorenie definícií, opis. Vyjadrovanie svojho názoru a postoja. Zisťovanie názorov	

- a postoja iných. Vyjadrovanie hypotéz, možností a podmienok. Terminológia z oblasti humanitných vied. Čítanie s porozumením vybraného poľského odborného textu.
7. Práca a zamestnanie. Problémy súvisiace s vykonávaním profesie. Životopis, motivačný list. Rozhovor, rozprávanie. Terminológia z oblasti humanitných vied. Analytické čítanie vybraného poľského odborného textu.
8. Príkazy, zákazy, odporúčania. Zisťovanie, získavanie a odosielanie informácií. Terminológia z oblasti humanitných vied. Analytické čítanie vybraného poľského odborného textu.
9. Cestovanie a doprava. Vyjadrovanie časovo-priestorových súvislostí. Slovesá pohybu. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
10. Vyjadrovanie nespokojnosti, pobúrenia, odmietnutia. Terminológia z oblasti humanitných vied. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
11. Medziľudské vzťahy, životné problémy, nepredvídateľné životné okolnosti. Opis situácie. Terminológia z oblasti humanitných vied. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
12. Rozprávanie o tradíciách a historických faktoch. Informácie o Poľsku, politika, spoločnosť, umenie. Terminológia z oblasti humanitných vied. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
13. Rozprávanie o minulosti a budúcnosti. Vyjadrovanie obdivu a uznania, vyjadrovanie kritických názorov, diskusia o vybraných témach.

Odporúčaná literatúra:

1. MAŁOLEPSZA, M. - SZYMKIEWICZ, A. 2006. Hurra! Po polsku cz.1. Kraków : Prolog, 2006.
2. BURKAT, A. - JASIŃSKA, A. 2005. Hurra! Po polsku cz.2. Kraków : Prolog, 2005.
3. STEMPEK, I. - STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A1. Kraków : Glossa, 2011.
4. STEMPEK, I. - STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A2. Kraków : Glossa, 2011.
5. BURKAT, A. - JASIŃSKA, A. 2009. Hurra! Po polsku cz.3. Kraków : Prolog, 2009.
6. MADEJA, A. - MORCINEK, B. 2007. Polski mniej obcy. Katowice : WN Śląsk, 2007.
7. JURCZAK-TROJAN, Z. – MIECZKOWSKA, H. – ORWIŃSKA, E. – PAPIERZ, M. Słownik słowacko-polski A – Ő, P – Ź. 2005. Kraków : Universitas, 2005.
8. Poľské a slovenské výkladové slovníky

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český, poľský

Poznámky - časová záťaž študenta

60 hod.

z toho: kombinované štúdium (S, C, K): 39 hod.

príprava na testy: 10 hod.

príprava na záverečnú ústnu skúšku a preklad: 11 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Urszula Kolberová, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-pol-026	Názov predmetu: Poľský jazyk v humanitných vedách
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent absolvuje 2 testy z poľskej gramatiky (2x10% z celkového hodnotenia). Po ukončení semestra študent absolvuje ústnu skúšku, ktorou budú preverené jeho komunikačné zručnosti v poľskom jazyku (50% z celkového hodnotenia), a vypracuje krátky preklad nenáročného odborného textu z oblasti humanitných vied (30% z celkového hodnotenia). Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: 2 testy z poľskej gramatiky: 0 - 20 bodov (2 x 10 bodov)	
b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0 - 50 bodov preklad odborného textu: 0 - 30 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent porozumie najdôležitejšiemu obsahu komunikácie a zámeru komunikačného partnera v písomnej i ústnej komunikácii, ktorá sa týka všeobecných tém a jemu známych odborných tém. Študent sa vyjadruje v poľskom jazyku plynulo a spontánne. Jeho bežná komunikácia s nositeľmi poľského jazyka je uvoľnená a prirodzená. Bez problémov vyjadruje svoje myšlienky, vedie dialóg, zúčastňuje sa na diskusii, pričom vyjadruje svoj názor o každej téme, ktorá mu je blízka. Študent má základnú orientáciu v problematike poľskej terminológie z oblasti humanitných vied a pozná špecifiká prekladu vybraných typov odborných textov z oblasti humanitných vied. Nadobudnuté poznatky aplikuje pri preklade menej náročných odborných textov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Pozdravy, privítania, zdvorilostné frázy, predstavenie sa. 2. Čo máš nové? Odkiaľ si? Kde bývaš? Osobné údaje. 3. Kto to je? Čo to je? Aké máš zamestnanie? Aké sú tvoje záujmy? Základné adjektíva. 4. Prezentácia seba a iných, vyjadrovanie preferencií. Opis osoby. Vzhľad, povahové vlastnosti. Adjektíva opisujúce ľudí a ich vlastnosti. 5. Opis udalostí. Biografia. Úvod do terminológie z oblasti humanitných vied. Čítanie s porozumením vybraného poľského odborného textu.	

6. Vzdelávanie. Tvorenie definícií, opis. Vyjadrovanie svojho názoru a postoja. Zisťovanie názorov a postoja iných. Vyjadrovanie hypotéz, možností a podmienok. Terminológia z oblasti humanitných vied. Čítanie s porozumením vybraného poľského odborného textu.
7. Práca a zamestnanie. Problémy súvisiace s vykonávaním profesie. Životopis, motivačný list. Rozhovor, rozprávanie. Terminológia z oblasti humanitných vied. Analytické čítanie vybraného poľského odborného textu.
8. Príkazy, zákazy, odporúčania. Zisťovanie, získavanie a odosielanie informácií. Terminológia z oblasti humanitných vied. Analytické čítanie vybraného poľského odborného textu.
9. Cestovanie a doprava. Vyjadrovanie časovo-priestorových súvislostí. Slovesá pohybu. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
10. Vyjadrovanie nespokojnosti, pobúrenia, odmietnutia. Terminológia z oblasti humanitných vied. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
11. Medziľudské vzťahy, životné problémy, nepredvídateľné životné okolnosti. Opis situácie. Terminológia z oblasti humanitných vied. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
12. Rozprávanie o tradíciách a historických faktoch. Informácie o Poľsku, politika, spoločnosť, umenie. Terminológia z oblasti humanitných vied. Preklad nenáročného textu z poľštiny do slovenčiny s predchádzajúcou prekladateľskou analýzou.
13. Rozprávanie o minulosti a budúcnosti. Vyjadrovanie obdivu a uznania, vyjadrovanie kritických názorov, diskusia o vybraných témach.

Odporúčaná literatúra:

1. MAŁOLEPSZA, M. - SZYMKIEWICZ, A. 2006. Hurra! Po polsku cz.1. Kraków : Prolog, 2006.
2. BURKAT, A. - JASIŃSKA, A. 2005. Hurra! Po polsku cz.2. Kraków : Prolog, 2005.
3. STEMPEK, I. - STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A1. Kraków : Glossa, 2011.
4. STEMPEK, I. - STELMACH, A. i in. 2011. Polski. Krok po kroku A2. Kraków : Glossa, 2011.
5. BURKAT, A. - JASIŃSKA, A. 2009. Hurra! Po polsku cz.3. Kraków : Prolog, 2009.
6. MADEJA, A. - MORCINEK, B. 2007. Polski mniej obcy. Katowice : WN Śląsk, 2007.
7. JURCZAK-TROJAN, Z. – MIECZKOWSKA, H. – ORWIŃSKA, E. – PAPIERZ, M. Słownik słowacko-polski A – Ő, P – Ź. 2005. Kraków : Universitas, 2005.
8. Poľské a slovenské výkladové slovníky

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk, poľský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

časová záťaž študenta: 60 hod., z toho: kombinované štúdium (S, C, K): 39 hod.

príprava na testy: 10 hod.

príprava na záverečnú ústnu skúšku a preklad: 11 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Gabriela Olchowa, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.10.2017

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-028	Názov predmetu: Problémy filozofie práva v kontexte minulosti a súčasnosti
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Príprava na semináre v podobe resumé textov (vrátane otázok): 40 % z celkového hodnotenia b) záverečné hodnotenie: Odborná analyticko-interpretačná esej: 60 % z celkového hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študent má všeobecné teoretické vedomosti o základných oblastiach súčasnej filozofie práva, ktoré získava analýzou textov primárnej a sekundárnej literatúry. Študent dokáže analyzovať a interpretovať texty z filozofie práva a svoju interpretáciu argumentovaným spôsobom obhájiť.	
Stručná osnova predmetu: Analýza a interpretácia najvýznamnejších textov z filozofie práva 20. storočia.	
Odporúčaná literatúra: KELSEN, H.: Čistá právna náuka. Bratislava: Kalligram, 2018. FULLER, L. L.: Morálka práva. Praha: OIKOYMENH, 1998. HART, H. L. A.: Pojem práva. Praha: Prostor, 2004. RAWLS, J.: Právo národov. Bratislava: Kalligram, 2013. DWORKIN, R. M.: Ríša práva. Bratislava: Kalligram, 2014. FINNIS, J.: Prirodzený zákon a prirodzené práva. Krásno nad Kysucou: Kalligram, 2019. ALEXY, R.: Pojem a platnosť práva. Bratislava: Kalligram, 2009.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český a poľský a anglický	
Poznámky - časová záťaž študenta Časová záťaž študenta 120 hod. z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod. práca v knižnici: 14 hod. príprava na semináre v podobe písaní resumé textov: 45 hod.	

príprava na semináre (čítanie textov): 35 hod.						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 16.12.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-044	Názov predmetu: Seminar to Gender Studies
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: At the end of the course, the students should pass the test about the views on men and women and their relation in philosophical conceptions of authors studied during the semester (to be successful, it is necessary to gain more than 50%). To finish the course, the students should also prepare oral presentation about the gender views of philosopher according to their selection, which was not part of the course contents (this oral presentation has to be evaluated as more than 50%). b) záverečné hodnotenie: - IC6 - Ústní zkouška - IC7 - Písemná zkouška - IC11 - Aktivita ve výuce (při diskusi, skupinové práci apod.) - IIB17 - Analýza odborného textu (výťah / kompilace / komparace)	
Výsledky vzdelávania: Students are acquainted with concepts of man and woman and their relation in the conceptions of selected European philosophers of the past. They know arguments they used to support their view of inequality or equality of men and women. Thus, they gain deeper and more sophisticated basis for their engagements into current debates about gender equality. They know English philosophical terminology of Gender Studies. Students are able to identify gender aspects of selected philosophers of the past and their argumentation strategies. They are capable to identify and use these strategies in theoretical discussion about gender equality nowadays and differentiate among them according to their consequences for practical life of society and individuals. Because of knowing English terminology of Gender Studies, they can participate in international discussions.	
Stručná osnova predmetu: 1. Plato: Women as Equal to Men in the State 2. Aristotle: The Differences Between Men and Women 3. Augustine: Women as Auxiliary and Subject to Man 4. Thomas Aquinas: Woman as Derived Being 5. John Locke: Maternity, Paternity, and the Origin of Political Power 6. Jean Jacques Rousseau: Paternity and the Origin of Political Power	

7. Immanuel Kant: The Interrelations of the Two Sexes
8. Mary Wollstonecraft: The Effects of Discrimination Against Women
9. Georg Hegel: Marriage and the Family
10. John Stuart Mill: The Subjection of Women
11. Friedrich Nietzsche: Woman as Dangerous Plaything
12. Sigmund Freud: Woman as Castrated Man
13. Simone de Beauvoir: The Existential Paralysis of Women

Odporúčaná literatúra:

Základní literatura:

- AGONITO, R. History of Ideas on Woman. A Source Book. New York, 1977. ISBN 399-11964-7.
- LE DOEUFF, M. The Sex of Knowing. London, 2003. ISBN 978-0415928601.

Doporučená literatura:

- KALNICKÁ, Z. Filozofie a feminizmus. Ostrava, 2010. ISBN 978-80-7368-856-1.
- KALNICKÁ, Z. Úvod do Gender Studies. Otázky rodové identity. Opava, 2009. ISBN 978-80-7248-528-4.
- LE DOEUFF, M. Hipparchias Choice. An Essay Concerning Women, Philosophy, etc. Massachusetts, 1991. ISBN 0-631-17641-1.
- LE DOUEFF, M. The Philosophical Imaginary. London, 1989. ISBN 0-485 11352x.
- WARREN, K. An Unconventional History of Western Philosophy: Conversations Between Men and Women Philosophers. London, 2009. ISBN 978-0742559240.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-032	Názov predmetu: Seminár k diplomovej práci
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 10	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vypracovanie častí diplomovej práce: 60 bodov Prezentácia častí diplomovej práce: 10 bodov Kritické zhodnotenie a komentovanie častí diplomovej práce kolegov: 30 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent dokáže analyzovať, interpretovať a vypracovať filozofické texty, ktoré vie prezentovať a argumentatívnym spôsobom obhájiť.	
Stručná osnova predmetu: Seminár zahŕňa nasledovné aktivity: 1. prezentácie častí diplomovej práce. 2. kritické zhodnotenie a komentovanie častí diplomových prác kolegov.	
Odporúčaná literatúra: Literatúra k problematike diplomovej práce podľa odporúčania vedúceho diplomovej práce. KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava : STIMUL, 2002. MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin : Osveta, 2005. ECO, U. : Jak napsat diplomovou práci. Olomouc : Votobia, 1997. Smernica č.12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český a poľský a anglický	
Poznámky - časová záťaž študenta Spolu: 300 kombinované štúdium (P, S, K): 39 hod. práca v knižnici: 150 hod.	

příprava podkladov na semináře v podobe prezentácií rozpracovaných částí diplomovej práce: 101 hod. příprava na kritické zhodnotenie a komentovanie částí diplomových prác kolegov: 10 hod						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD., Mgr. Michal Šedík, PhD., doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD., doc. Mgr. Miloš Taliga, PhD., doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-042	Názov predmetu: Seminár k predmetu Aristoteles a jeho dedičstvo
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Studujúci musí pravidelne navštevovať semináre a mať na ne načteny texty, ktoré sa budú na seminári rozebírať. V průběhu semestru sepíše seminární práci na vybrané téma z Aristotelova myšlení nebo jeho pozdější recepcie.	
b) záverečné hodnotenie: - IC11 - Aktivita ve výuce (při diskusi, skupinové práci apod.) - IIB17 - Analýza odborného textu (výťah / kompilace / komparace) - IIB25 - Seminární práce / referát	
Výsledky vzdelávania: Studujúci se prostřednictvím řízené a komentované četby detailně seznámí se základní Aristotelovou terminologií, způsobem uchopení, formulování i řešení problému (otázky), včetně následného rozvíjení téže problematiky v dalších stoletích. Na základě vybrané přeložené četby zná základní Aristotelovy spisy věnující se logice, metodologii vědy, metafyzice a přírodní filozofii, disponuje rovněž znalostmi vybraných textů, které na Aristotelovo dědictví navazovaly. Studující si rozvinou analytické schopnosti týkající se rozboru vybraných pasáží (nejen) Aristotelových spisů. V průběhu kurzu si osvojí a zafixují schopnosti samostatně uchopit a interpretovat základní filozofické problémy Aristotelova uvažování napříč dějinami. Tímto získají předpoklady pro kreativní přístup ke kladeným filozofickým otázkám a dokáží analyticky, kontextuálně i komparativně posuzovat filozofický text.	
Stručná osnova predmetu: Seminár navazuje na kurz Aristotelés a jeho dědictví, když na přednášce rozebíraná témata reaguje četbou a rozbořem vybraných pasáží z Aristotelova díla a dalších úryvků textů z dějin filozofie. Cílem seminářů je studujícím aktivně představit překlady Aristotelových spisů a rozvíjení jeho odkazu v dalších dějinách filozofického myšlení.	
Odporúčaná literatúra: Základní literatura: • ANAGNOSTOPOULOS, G. (ED.). A Companion to Aristotle. Oxford: Blackwell, 2010. • ARISTOTELÉS. Druhé analytiky. Praha, 1962. • ARISTOTELÉS. Kategorie. Praha, 1958.	

- ARISTOTELÉS. Metafyzika. Praha, 2003.
- ARISTOTELÉS. O nebi. O vzniku a zániku. Martin, 2012.
- ARISTOTELÉS. O vyjadřování. Praha, 1959.
- ARISTOTELÉS. Fyzika. Praha, 2010.

Doporučená literatura:

- MRÁZ, M. Smysl a čas v Aristotelově filosofii. Filosofía. Praha, 2001.
- PEROUTKA, D. Aristotelská nauka o potencích. Praha: Filosofía, 2009.
- ŠEBELA, K. Variace na témata aristotelské logiky. Plzeň: ZČU, 2015. ISBN 978-80-261-0566-4.
- Jednotliviny a individuální formy. Sborník Pomfil. Oikúmené. Praha, 1993.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Marek Otisk, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-043	Názov predmetu: Seminár k predmetu Filozofické problémy vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Zápočet bude udelen za vypracovanie popularizačnej zprávy o vybranom vedeckom výzku se zdôraznením jeho filozofického a spoločenského rozměru. Výstup bude prezentován písemně i verbálně.	
b) záverečné hodnotenie: - IC10 - Prezentace ve výuce (individuální nebo skupinová) - IC11 - Aktivita ve výuce (při diskusi, skupinové práci apod.) - IIA13 - Případová studie / kazuistika - IIB17 - Analýza odborného textu (výťah / kompilace / komparace)	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: 1. Filozofické problémy fyziky 2. Filozofické problémy matematiky 3. Filozofické problémy biologie 4. Filozofické problémy psychologie 5. Filozofické problémy kognitivní vědy 6. Filozofické problémy medicíny 7. Filozofické problémy humanitních věd	
Odporúčaná literatúra: Základní literatura: • ROSENBERG, A. Philosophy of Science. A Contemporary Introduction. New York - London, 2005. Rozšiřující literatura: • FAJKUS, B. Filosofie a metodologie vědy: vývoj současnost a perspektivy. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1304-0. • KOYRÉ, A. Od uzavřeného světa k nekonečnému vesmíru. Praha, 2004. • POPPER, K. Logika vědeckého zkoumání. Praha: OIKOYMENH, 1997. ISBN 80-86005-45-3. Doporučená literatura:	

- BALASHOV, Y., ROSENBERG, A. (EDS.). Philosophy of Science: Contemporary Readings. New York: Routledge, 2002.
- BERGER, P. L., LUCKMANN, T. Sociální konstrukce reality. Brno, CDK, 1999. ISBN 80-85959-46-1.
- FAJKUS, B. Současná filosofie a metodologie vědy. Praha: Filosofia, 1997. ISBN 80-7007-095-1.
- FEYERABEND, P.K. Rozprava proti metodě. Praha: Aurora, 2001. ISBN 80-7299-047-0.
- HEMPEL, C. G. Philosophy of Natural Science. Prentice Hall, 1966.
- HOLTON, G. Věda a antivěda. Praha : Academia, 1999. ISBN 80-200-0717-2.
- LOSEE, J. A Historical Introduction to the Philosophy of Science. Oxford - New York, 1993.
- POPPER, K. R. Život je řešení problémů. Praha: Mladá fronta, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová zát'áž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Marek Petru, Ph.D.

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-045	Názov predmetu: Seminár k predmetu Platón a platónska tradícia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Przygotowanie referatów i udział w dyskusji prowadzonej w czasie zajęć.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: 1. Etapy filozoficznej twórczości Platona oraz tzw. „kwestia Sokratejska”. 2. Rekonstrukcja poglądów Platona dotyczących kwestii ontologicznych, epistemologicznych, antropologicznych i etycznych. Metoda dialektyczna, jej rodzaje i znaczenie. 3. Perspektywa metafizyczna jako podstawa interpretacji myśli Platonskiej. Bezpośrednia i pośrednia tradycja w interpretacji platonizmu. 4. Kształtowanie się interpretacji dogmatycznej. Stara Akademia i jej przedstawiciele (Speuzyp, Ksenokrates, Polemon). Medioplatonizm i systematyzacja filozofii Platonskiej; istota platonizmu w ujęciu Apulejusza. 5. Kształtowanie się tradycji sceptycznej. Młodsza Akademia (Arkezylos i Karneades). 6. Powstanie i rozwój neoplatonizmu. System filozoficzny Plotyna i poglądy jego kontynuatorów (Porfirusza, Jamblicha, Proklosa). 7. Między dogmatyzmem a sceptycyzmem – zetetyczna wykładnia myśli Platonskiej. Krytycyzm obecny w filozofii Platona w aspekcie epistemologicznym, antropologicznym i metodologicznym. 8. Dalsze dzieje platonizmu – zarys zagadnienia. Platonizm i jego rozwój w wiekach średnich. Najważniejsi kontynuatorzy i interpretatorzy platonizmu w filozofii nowożytnej i współczesnej.	
Odporúčaná literatúra: Corrigan K., Turner J. D., Platonisms: Ancient, Modern, and Postmodern, Leiden – Boston: Brill, 2007. Dembiński B., Stara Akademia Platona. W początkach epoki hellenistycznej (ostatni okres), Wydawnictwo Marek Derewecki, Kęty 2018. Dillon, J. M., The Middle Platonists: A Study of Platonism 80 BC to AD 220, Duckworth, London 1977. Gersh S., Middle Platonism and Neoplatonism: The Latin Tradition, University of Notre Dame Press, Notre Dame 1986.	

Helmig Ch., Forms and Concepts. Concept Formation in the Platonic Tradition, De Gruyter, Berlin – Boston 2012.

Klibansky R., The Continuity of the Platonic Tradition during the Middle Ages, Kraus International Publications, Millwood 1982.

Merlan, Philip. From Platonism to Neoplatonism, Nijhoff, The Hague 1968.

Olesiński D., Aspects of Criticism in Plato's Philosophy, (in:) Kubok D. (Ed.), Thinking critically: what does it mean?, Walter de Gruyter, Berlin – Boston 2018. pp. 47-64.

Olesiński D., Platońska dialektyka rozumu jako model racjonalności krytycznej, (in:) Pavol Sucharek – Ondrej Marchevský (eds.): Racionálne - iracionálne. Filozofická fakulta PU v Prešove a Slovenské filozofické združenie pri SAV, Prešov 2015, s. 61-67.

Reale G., Historia filozofii starożytnej (T.2,3,4), Wyd. KUL, Lublin 2012.

Tigerstedt E. N., The Decline and Fall of the Neoplatonic Interpretation of Plato. An Outline and Some Observations, Societas Scientiarum Fennica, Helsinki 1974.

Wallis R. T., Neoplatonism, Duckworth, London 1972.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. Dariusz Olesiński

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici						
Fakulta: Filozofická fakulta						
Kód predmetu: 2d-fil-046		Názov predmetu: Seminár z metodológie filozofie				
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná						
Počet kreditov: 4						
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.						
Stupeň štúdia: II.						
Podmieňujúce predmety:						
Podmienky na absolvovanie predmetu: Przygotowanie referatów i udział w dyskusji prowadzonej w czasie zajęć.						
Výsledky vzdelávania:						
Stručná osnova predmetu: 1. Metoda naukowa a metody filozoficzne; 2. Metody analizy; 3. Semiotyka L. Wittgensteina jako metoda filozoficzna; 4. Formalizacja jako metoda filozoficzna; 5. Odwołanie się do intuicji jako metoda stosowana w filozofii; 6. Metoda fenomenologiczna; 7. Felieton i poster filozoficzny.						
Odporúčaná literatúra: J. M. Bocheński, Methods of Contemporary Thought. Reidel 1965. The Palgrave Handbook of Philosophical Methods. Ed. Ch. Daly. Palgrave Macmillan UK 2015. T. Williamson, The Philosophy of Philosophy. Blackwell 2007. L. Wittgenstein, Philosophical Investigations. Basil Blackwell 1958.						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:						
Poznámky - časová záťaž študenta						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: dr hab. Gabriela Besler						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici						
Fakulta: Filozofická fakulta						
Kód predmetu: 2d-fil-047		Názov predmetu: Seminár zo súčasnej sociálnej filozofie				
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná						
Počet kreditov: 4						
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.						
Stupeň štúdia: II.						
Podmieňujúce predmety:						
Podmienky na absolvovanie predmetu:						
Výsledky vzdelávania:						
Stručná osnova predmetu:						
Odporúčaná literatúra:						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:						
Poznámky - časová záťaž študenta						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Dr. Maria Niemczuk-Misala						
Dátum poslednej zmeny:						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-026	Názov predmetu: Sokratés a jeho filozofický odkaz
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Analyticko-interpretácia eseje: 50 % b) záverečné hodnotenie: Ústna kolokviálna skúška: 50 %	
Výsledky vzdelávania: Študent si pamätá základné témy Sókratovho spôsobu filozofovania a je schopný orientovať sa v problematike antickej sokratiky a sókratovských škôl.	
Stručná osnova predmetu: Sofistika a jej hlavné témy. Sokratés a jeho miesto v intelektuálnom prostredí Atén. Tzv. „Sókratovská otázka“ a problém identifikácie myšlienok historického Sókrata. Sókratikoí logoi: Platónov a Xenofónov Sokratés. Sókratov koncept filosofoin. Problém vedenia (tzv. sókratovská metóda, primát definície, hľadanie všeobecného). Problém dokonalosti ľudského individua (učiteľnosť cností, vzťah vedenia a konania, jednotlivec a obec). Sokratov krúžok a tzv. malé sókratovské školy. Kynizmus ako praktická odnož sokratiky. Vplyv Sókrata v helenizme.	
Odporúčaná literatúra: 1. CAIRNS, D. et al. (eds.): Pursuing the Good. Ethics and Metaphysics in Plato's Republic. Edinburgh 2007. 2. GRAESER, A. (ed.): Řecká filosofie klasického období. Praha : OIKOYMENH, 2001. 3. PLATON: Dialógy. I-III. Bratislava 1990. 4. ROWE, Ch.: Plato and the Art of Philosophical Writing. Cambridge 2009. 5. ŠPINKA, Š.: Duše a zlo v dialogu Faidón. Praha 2009. 6. THEIN, K.: Myšlení v nás. Tři platónské studie. Praha 2010. 7. THEIN, K.: Vynález věcí. O Platónově hypotéze idejí. Praha 2008. PLATON: Dialógy. 3. zv. Bratislava: Tatran 1990. XENOFÓN: Hostina. Sókratova obhajoba. Bratislava: Kalligram 2006. XENOFÓN: Spomienky na Sokrata. Bratislava: Tatran 1970.	

KALAŠ, A. – SUVÁK, V.: Antisthenis fragmenta. Antisthenove zlomky. Bratislava: Vydavateľstvo UK 2014. CEPKO, J. – KALAŠ, A. – SUVÁK, V.: Diogenis fragmenta. Diogenove zlomky. Bratislava: Vydavateľstvo UK 2016.						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český a poľský a anglický						
Poznámky - časová záťaž študenta Časová záťaž študenta 120 hod., z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod. príprava na semináre: 26 hod. práca v knižnici: 14 hod. štúdium komentujúcej literatúry: 40 hod. príprava na kolokviálnu skúšku: 14 hod.						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Cepko, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-054	Názov predmetu: Súčasná estetika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Końcowa praca pisemna inspirowana tematyką zajęć	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: Wybrane zagadnienia: 1. logocentryzm vs. pictocentryzm; 2. wizualizacja (kultury, myślenia, języka i komunikowania); 3. estetyzacja życia codziennego; 4. popkultura; 5. estetyzacja piękna i banału; 6. performatywność kulturowa; 7. bio-art i moralny aspekt sztuki współczesnej; 8. kicz i społeczny status sztuki współczesnej; 9. homo aestheticus.	
Odporúčaná literatúra: K. Wilkoszewska, Wariacje na postmodernizm (dowolne wydanie) Lorenc, Minima aesthetica. Szkice o estetyce późnej nowoczesności, W-wa 2010 M. Jay, Downcast Eyes. The Denigration of Vision In Twentieth-Century French Thought, Berkeley 1994 (frag.) E. Rewers, Post-Polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta, Kraków 2005. T. Pękala, Awangarda i ariergarda. Filozofia sztuki nowoczesnej, Lublin 2000. G. Dziamski, Postmodernizm wobec kryzysu estetyki współczesnej, Poznań 1996. G. Dziamski, Sztuka u progu XXI wieku, Poznań 2002. B. Dziemidok, Główne kontrowersje estetyki współczesnej, Warszawa 2002. K. Wilkoszewska, Aesthetics and Culture, Kraków 2012. J. Young, Cultural Appropriation and the Arts, Malden 2008. U. Eco, The Aesthetics of Chaosmos, Cambridge 1982. L. Hausken (ed.), Thinking Media Aesthetics: media studies, film studies and the arts, Frankfurt 2013.	

P. Falk, The Consuming Body, London 1997.						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:						
Poznámky - časová záťaž študenta						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Dr. Mariola Sułkowska-Janowska						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-041	Názov predmetu: Súčasná sociálna filozofia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Zaliczenie ustne obejmujace pytania z zakresu omówionego materiału.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: Program scharakteryzuje główne problemy (spory) obecne we współczesnej filozofii społecznej: 1. Podstawowe wartości społeczne: wolność, równość, sprawiedliwość 2. Koncepcje globalizacji 3. Ponowoczesność i postmodernizm 4. Blaski i cienie kapitalizmu 5. Koncepcje i oceny wielokulturowości 6. Ubóstwo jako problem społeczny 7. Pojmowanie i znaczenie narodu 8. Koncepcje władzy 9. Ludobójstwo	
Odporúčaná literatúra: Literatura podstawowa: Encyklopedia socjologii, t. 1-4+Suplement, Warszawa 1998 – 2007. Myśliciele polityczni. Od Sokratesa do współczesności, red. D. Boucher, P. Kelly, Kraków 2008. Słownik społeczny, red. B. Szlachta, Kraków 2004. Szahaj Andrzej, Jakubowski Marek N., Filozofia polityki, Warszawa 2005. Współczesna filozofia polityki. Wybór tekstów źródłowych, redakcja Dorota Pietrzyk-Reeves, Bogdan Szlachta, Kraków 2003. Władza, wolność, prawo. Wybór tekstów z historii doktryn politycznych dla studiujących prawo, nauki polityczne i filozofię, Kraków 1994. Handbook of social theory, Ed. By George Ritzer and Barry Smart, London 2001. Hans Joas and Wolfgang Knöbl, Social theory: twenty introductory lectures, transl. by Alex Sinner Literatura uzupełniająca: Bauman Zygmunt, Globalizacja: i co z tego wynika, Warszawa 2000.	

Foucault Michel, Nadzorować i karać. Narodziny więzienia, Warszawa 2009.
 Habermas Jürgen, Teoria działania komunikacyjnego, Warszawa 2002.
 Horkheimer Max, Krytyka instrumentalnego rozumu, Warszawa 2007.
 MacIntyre Alasdair, Dziedzictwo cnoty, Warszawa 1996.
 MacIntyre A., Czyja sprawiedliwość? Jaka racjonalność? Warszawa 2007.
 Matyja R., Konserwatyzm po komunizmie, Warszawa 2009.
 Nijakowski L.M., Rozkosz zemsty. Socjologia historyczna mobilizacji ludobójczej, Warszawa 2013.
 Nozick Robert, Anarchia, państwo, utopia, Warszawa 1999.
 Rawls John, Teoria sprawiedliwości, Warszawa 1994.
 Rawls John, Wykłady z filozofii polityki, Warszawa 2010.
 Rorty Richard, Przygodność, ironia i solidarność, Warszawa 1996.
 Sedlaček T., Ekonomia dobra i zła, Warszawa 2012.
 Sennet, Etyka dobrej roboty, Warszawa 2012.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: dr hab. Tomasz Czakon

Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici						
Fakulta: Filozofická fakulta						
Kód predmetu: 2d-fil-055		Názov predmetu: Teórie pravdy				
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná						
Počet kreditov: 4						
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.						
Stupeň štúdia: II.						
Podmieňujúce predmety:						
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kolokwium zaliczeniowe						
Výsledky vzdelávania:						
Stručná osnova predmetu: 1. Prawda ontologiczna, aksjologiczna i epistemologiczna. 2. Krótka historia pojmosowania prawdy. 3. Klasyczna koncepcja prawdy. 4. Nieklasyczne koncepcje prawdy. 5. Problem kryteriów prawdziwości poznania. 6. Zadania teorii prawdy.						
Odporúčaná literatúra: Woleński J., Epistemologia, Warszawa 2005. Ziemińska R. (red), Przewodnik po epistemologii, Kraków 2013. Chwedeńczuk B., Spór o naturę prawdy, Warszawa 1984. Moser P., The Oxford Handbook of Epistemology, Oxford University Press, 2002 O'Brien, D., An Introduction to the Theory of Knowledge, Cambridge: Polity, 2006.						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:						
Poznámky - časová záťaž študenta						
Hodnotenie predmetov						
Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. Dariusz Kubok, Dr.hab.						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-029	Názov predmetu: Vedecký realizmus a antirealizmus vo filozofii vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Test k tematickému okruhu č. 1 - 3: 0-20 bodov Test k tematickému okruhu č. 4 - 6: 0-20 bodov Test k tematickému okruhu č. 7 - 8: 0-20 bodov	
b) záverečné hodnotenie: Záverečná esej: 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný identifikovať základné problémy súčasnej filozofie vedy, 2. rozumie riešeniam, ktoré ponúkajú realistické a antirealistické interpretácie vedeckých teórií, 3. dokáže kriticky prehodnocovať a porovnávať zvažované koncepcie, 4. je špecialistom na vybranú tému modernej filozofie vedy, 5. pozná autorov, ktorí v najväčšej miere ovplyvnili súčasnú diskusiu o charaktere vedeckých teórií.	
Stručná osnova predmetu: 1. Nepozorovateľné entity a procesy. 2. Vedecký realizmus a vedecké teórie. 3. Úspech vedy: No-miracles argument. 4. Pesimistická meta-indukcia. 5. Nedourčenosť. 6. Abdukcia. 7. Štrukturálny realizmus. 8. Sociálny konštruktivizmus, empirizmus a konštruktívny empirizmus.	
Odporúčaná literatúra: 1. CHAKRAVARTTY, A. (2007): A Metaphysics for Scientific Realism: Knowing the Unobservable, Cambridge: Cambridge University Press. 2. LADYMAN, J. (2002): Understanding Philosophy of Science. London: Routledge. 3. MIHINA, F. – SEDOVÁ, T. – ZOUHAR, M. (eds.): Logický pozitivizmus. Malá antológia filozofie XX. storočia. Zväzok III. Bratislava: Iris, 2006. 4. SCHMIDT, M. – TALIGA, M. (2013): Filozofia prírodných vied. Bratislava: Aleph. 5. VICENÍK, J. (1988): Spory o charakter metodológie vied. Bratislava: Pravda.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	

slovenský a český a poľský a anglický						
Poznámky - časová záťaž študenta kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod. práca v knižnici: 14 hod. príprava eseje a písanie eseje: 45 hod. príprava na testy: 35 hod.						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 22.10.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-dpo-006	Názov predmetu: Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 20	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vypracovanie diplomovej práce je jednou z podmienok prihlásenia sa na štátnu skúšku. Vypracovanie diplomovej práce je podmienené konzultáciami textu vznikajúcej práce s vedúcim diplomovej práce (celkovo 30 hodín). Diplomová práca obsahuje minimálne jednu podkapitolu, ktorá reflektuje národný kontext a tradície, ktoré sa skúmanej problematiky v českom, poľskom alebo slovenskom akademickom prostredí dotýkajú. Diplomová práca musí spĺňať všetky formálne aj obsahové kritériá kladené na tento typ kvalifikačných záverečných prác. O absolvovaní predmetu rozhoduje skúšobná komisia na vykonanie štátnych skúšok, ktorá zohľadňuje posudky diplomovej práce od oponenta a od školiteľa, ako aj výsledok obhajoby práce. Obhajobu diplomovej práce hodnotí každý člen komisie v rozpätí známok A až FX. Zohľadňuje pritom úroveň predstavenia problematiky a obsahu diplomovej práce, uspokojivosť odpovedí na otázky položené v posudkoch a schopnosť študenta aplikovať vedomosti jadra študijného odboru počas rozpravy o problematike diplomovej práce. Výsledná známka za obhajobu je priemerom známok jednotlivých členov komisie.	
Výsledky vzdelávania: Študent: - má hlboké vedomosti zo systematickej filozofie a z dejín filozofie a znalosti aktuálneho stavu a metód výskumu v tých oblastiach filozofie, na ktoré sa v diplomovej práci špecializoval, - pozná najnovšie filozofické teórie vo vybraných oblastiach, - orientuje sa v národných kontextoch skúmaného problému (Slovensko, Česko, Poľsko), - rozumie možnostiam ich aplikácie v ďalšom výskume a v praxi, - má rozvinutú schopnosť konceptuálne analyzovať a interpretovať komplexné materiály - pri verbálnej prezentácii je schopný svoje úvahy správne členiť, - v rámci diskusie vie konštruovať pádne argumenty a rozpoznávať silné a slabé stránky opozičných stanovísk, - rozumie interdisciplinárnym a medziodborovým súvislostiam filozofických problémov, - vedomosti z vlastného odboru vie samostatne a tvorivo aplikovať pri riešení problémov v rôznych iných disciplínach a oblastiach života,	

- je schopný prepájať vedomosti z viacerých odborov a tak objavovať originálne riešenia aktuálnych problémov spoločnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Výber kľúčových diel z odbornej literatúry podľa témy diplomovej práce v spolupráci s vedúcim diplomovej práce
2. Kritické spracovávanie vybraných publikácií vzhľadom k téme diplomovej práce a národným kontextom.
3. Pravidelné konzultácie vznikajúcej práce s vedúcim diplomovej práce
4. Vypracovanie konečnej verzie diplomovej práce a jej predloženie k obhajobe

Odporúčaná literatúra:

Literatúra k problematike diplomovej práce podľa odporúčania vedúceho diplomovej práce.
KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava : STIMUL, 2002.
MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin : Osveta, 2005.
ECO, U. : Jak napsat diplomovou práci. Olomouc : Votobia, 1997.
Smernica č. 9/2021 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český a poľský a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Spolu: 600
práca v knižnici: 20 hod.
štúdium literatúry vo svetových jazykoch: 85 hod.
štúdium literatúry v národných jazykoch: 75 hod.
konzultácie: 30 hod.
príprava na konzultácie: 5 hod
písanie textu: 335 hod.
jazyková a grafická úprava textu: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 30.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc.